

N:o 267.

Af herr **E. O. Magnusson** i Tumhult m. fl., i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående lönereglering för landsstaterna i länen m. m.

Till innevarande års Riksdag har Kungl. Maj:t i nådig proposition n:o 71 vid framläggande af förslag angående reglering af lönerna för landsstaterna i länen m. m. gjort framställning om ett ökad anslag till dessa stater med ej mindre än 1,318,375 kronor.

Därtill kommer än ytterligare några hundratusen kronor i förslagsanslag. De årligen återkommande allt större och större krafven särskildt från rikets talrika ämbets- och tjänstemannakår på höjda aflöningar måste ovillkorligen framkalla betänkligheter och särskild uppmärksamhet från deras sida, som hafva att besluta öfver statens angelägenheter. Bland statsverkets utgifter intaga aflöningarne till stats-tjänarne numera ett af de främsta rummen. I likhet med Kungl. Maj:t anse vi, att äfven inom landsstaten en mera lämpligt afpassad aflöning bör utgå till dess funktionärer än hvad i närvarande stund är förhållandet, men på samma gång vi göra detta medgifvande, framställa vi äfven det krafvet, att full valuta i form af arbetsprestation skulle i utbyte lämnas. Det i den kungl. propositionen föreslagna villkoret, att ordinarie tjänst vid landsstaten icke utan särskild tillåtelse skulle få förenas med annan tjänst eller befattning är i och för sig själf riktigt, men torde vara till gagn endast under den förutsättningen att samtidigt så ordnas, att full sysselsättning finnes i och för tjänsten. Detta torde emellertid enligt vår åsikt icke blifva fallet, därest både kronofogde- och länsmanstjänsterna skola bibehållas. För den med tjänstgöringsförhållandena på ifrågavarande område något förtrogne framgår otvetydigt, att de mellan kronofogde och länsman fördelade göromålen utan svårighet kunna förenas på en hand, om nämligen distriktsindelningen afpassas efter arbetets omfång eller ungefärligen

sammanföle med de i den kungl. propositionen föreslagna länsmansdistrikten. Det har visserligen framhållits, att den allmänna rättssäkerheten skulle komma att lida, därest kronofogdarnes tjänstgöring komme att öfverlåtas åt länsmännen, enär dessa senare saknade nödig kompetens såsom allmänna åklagare. Denna farhåga anse emellertid såväl flertalet af Kungl. Maj:ts befallningshafvande som herr statsrådet och chefen för civildepartementet vara obefogad, utan framhålla däremot, att det skulle vara till förfång för rättssäkerheten, om länsmannen skulle förklaras inkompetent att annat än vid förfall för kronofogden föra talan i mål angående häktad. Lämpligheten af att länsmannen i åtskilliga fall fullgör bestyr, som eljest skolat åligga kronofogden, framgår af följande departementschefens yttrande på sidan 86 i den kungl. propositionen: »För egen del får jag i detta hänseende anföras, att, ehuru, på sätt anmärkt blifvit, det knappast kan förnekas, att ju icke en förskjutning af arbetena ägt rum inom det tjänsteområde, som är för kronofogde och länsman gemensamt, så att en del af dem åliggande bestyr kommit att nästan uteslutande hvila å länsmannen, det dock synes mig möta ganska stora vanskligheter vid att skarpt precisera, hvilka göromål skola enbart tillhöra kronofogden och hvilka skola uteslutande af länsmannen förrättas. Redan det, att kronofogdens distrikt är så ofantligt mycket mera omfattande, verkar med nödvändighet, att hans befattning till väsentliga delar blir öfvervakande, och det vore i mångt fall meningslöst, att kronofogden personligen skulle verkställa bestyr, dem länsmannen med vida mindre besvär och tidsuppooffring lika väl besörjer.» Med dessa och flere dylika uttalanden, hvilka återfinnas i det i den kungl. propositionen införda statsrådsprotokollet af den 21 februari 1908, framför oss, måste vi än ytterligare stärkas i den uppfattningen att kronofogdetjänsterna kunna och böra indragas. Om denna vår mening stå vi icke ensamma, ty utom den allmänna opinionen bakom oss kunna vi äfven åberopa ett af Riksdagens Andra Kammarer år 1902 fattadt beslut, gående ut på kronofogdetjänsternas indragning. Härmed hafva vi icke velat ens antyda, att kronofogdarne icke skulle hafva fullgjort sina åligganden; tvärtom äro vi förvissade om att de på ett för det allmänna och den enskilde förtjänstfullt sätt förvaltat sina ämbeten, men då frågan gäller ett nödigt iakttagande af en på samma gång sund och klok hushållning med statens medel, samt nödiga besparingar måste göras där så kan ske, hafva vi ej tvekat såsom vår åsikt framhålla, att kronofogdarne måste anses såsom en öfverflödig mellanhand mellan Kungl. Maj:ts befallningshafvande och länsmännen.

Om vi så öfvergå till den föreslagna aflöningsstaten, finna vi, att icke obetydliga afprutningar kunna och böra göras å de för dessa tjänster föreslagna beloppen, utan att innehafvarnes af dessa tjänster berättigade anspråk trädas för nära. Löneregleringskommitténs förslag till aflöningsstater synes oss vara till fyllest och väl afpassadt utom beträffande aflöningen till vaktmästarne hos länsstyrelserna, i hvilket hänseende Kungl. Maj:ts förslag äger obetingadt företräde.

Endast Kungl. Maj:t torde emellertid vara i stånd att framlägga något bestämdt detaljeradt förslag sådant vi åsyfta. Härigenom villas visserligen, att löneregleringen i denna del uppskjutes till nästa år, men däraf torde icke uppstå någon egentlig olägenhet, helst som flertalet landsstatstjänstemän under nuvarande förhållanden hafva betydliga biförtjänster, och de lägst aflönade därjämte dyrtidstillägg.

På grund häraf få vi hemställa:

dels att Riksdagen måtte för närvarande afslå det förslag till lönereglering för landsstaten, som af Kungl. Maj:t framlagts, i hvad detsamma afser kronofogde- och länsmansbefattningarne, samt i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla om framläggande för nästkommande Riksdag af nytt förslag till dylik lönereglering i denna del, grundadt på indragning af kronofogdebefattningarne,

dels att Riksdagen med afseende på befattningarne vid landsstaten, med undantag af vaktmästarne vid länsstyrelserna, måtte bestämma löneförmånerna i öfverensstämmelse med löneregleringskommitténs förslag.

Stockholm den 18 mars 1908.

E. O. Magnusson.

J. P. Persson.

S. M. Petersson.

P. M. Olsson.

J. Eriksson,
Lindehult.

C. E. Johansson,
Rönna.

Adolf Janson.

Joh. Er. Nordin.

A. Magnusson.

J. G. Forsberg.

I motionens syfte instämmer

Frithiof Söderbergh.